

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 489

van **LIONEL BAJART**

datum: 26 maart 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Fietsvaardigheid bij kinderen en jongeren - Initiatieven

Volgens de participatiesurvey (2009) zijn fietssporten de populairste sport in Vlaanderen, zowel voor mannen als vrouwen, en voor leeftijden vanaf 35 jaar. Tussen 14 en 34 jaar namen fietssporten de derde plaats in.

Zowel in het sportbeleid, het mobiliteitsbeleid als in het onderwijs wordt aandacht besteedt aan fietsvaardigheid en het aanmoedigen van het gebruik van de fiets als verplaatsingsmiddel. Verschillende steden en gemeenten bieden, samen met het onderwijs, fietslessen aan in het kader van verkeersvorming. De Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) organiseert in dat verband ook "Het Grote Fietsexamen".

Uit de laatste resultaten van "Het Grote Fietsexamen" (juli 2014) bleek dat 83,7% van de deelnemers (6.889 van de 8.230 leerlingen) alle vaardigheden onder de knie had en slaagde voor het examen. Er werd daarbij ook een vergelijking gemaakt tussen de slaagcijfers van de provincies en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: Limburg (90,0%), Oost-Vlaanderen (88,7%), West-Vlaanderen (85,2%), Antwerpen (81,7%), Vlaams-Brabant (78,1%) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (76,3%).

Uit cijfers van de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS) blijkt nu dat meer dan 40% van de secundaire scholen problemen heeft met de fietsvaardigheid van leerlingen. 3% meldt veel leerlingen die niet fietsvaardig zijn, 38% rapporteert dat sommige leerlingen niet fietsvaardig zijn. Dit uit zich ook in het fietsgedrag van de leerlingen, bij 45% van de scholen komt minder dan 25% van de leerlingen met de fiets naar school, maar bij 29% kunnen alle klassen fietsverplaatsingen doen tijdens de uren. Bij 10% van de scholen wordt als grootste struikelblok de gebrekkige fietsvaardigheid gezien (ten opzichte van 18% in 2012).

Fietsvaardigheid is nochtans opgenomen in de eindtermen van het lager onderwijs. Uit onderzoek blijkt ook dat kinderen en jongeren dagelijks 60 minuten zouden moeten bewegen om de gezondheidsnorm te behalen. Fiets- en verkeersvaardige kinderen en jongeren leren ook op een gezonde manier deel te nemen aan het verkeer, fietsvaardigheid bij jongeren is ook erg belangrijk indien we een multimodale mobiliteit willen verankeren.

Verschillende steden en gemeenten spelen hier op in, door verkeersvorming steeds meer uit te breiden en ook fietsvaardigheden hierin op te nemen. Dit gebeurt uit noodzaak, omdat zij vaststellen dat fietsvaardigheid ontbreekt of te laag is. Onder andere

Antwerpen, Turnhout en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) bieden ofwel in het kader van verkeersvorming fietslessen aan, of aparte fietslessen.

1. Wat betreft de cijfers van de VSV.

- a) Het Grote Fietsexamen wordt aangeboden aan alle lagere scholen in Vlaanderen en Brussel.

Hoeveel scholen namen effectief deel en welk aandeel van het totaal aantal lagere scholen is dat?

- b) Deze cijfers kunnen blijkbaar nog niet opgesplitst worden naar woonplaats van de leerling/locatie van de school, behalve provinciale verschillen.

Is er een verschil vast te stellen tussen leerlingen uit verstedelijkte gebieden en landelijke gebieden? Zeker in de grootsteden wordt vastgesteld dat fietsvaardigheid en fietsgebruik (te) laag ligt en nemen lokale overheden initiatieven, zijn hiervoor ook cijfers beschikbaar?

2. Hoe evalueren de ministers de cijfers van de SVS inzake fietsvaardigheid in het secundair onderwijs?

- a) Deze leerlingen zouden de eindtermen in het lager onderwijs behaald moeten hebben

Hoe kan worden verklaard dat toch veel leerlingen in het secundair onderwijs te weinig fietsvaardig zijn?

- b) De resultaten van het Grote Fietsexamen zijn wel zeer positief.

Hoe verklaren de ministers de discrepantie tussen het hoge slaagpercentage voor verkeersvaardigheid op de fiets in het lager onderwijs en de beperkte fietsvaardigheid in het secundair onderwijs?

3. In de grootsteden werd sterk ingezet op het gebruik van de fiets, onder andere voor woon-werkverkeer.

Welke resultaten werden hiermee behaald? Zijn vergelijkbare cijfers beschikbaar voor woon-schoolverkeer? Indien ja, hoe worden die geëvalueerd?

4. Onder andere de VGC breidt haar aanbod in fietslessen uit naar jongere leeftijden en zal ook in het kleuteronderwijs starten met het introduceren van loopfietsen, om al op zeer jonge leeftijd het gebruik van fietsen aan te moedigen. Ook de SVS ziet dit als een manier om het probleem bij de basis aan te pakken.

Hoe interpreteren de ministers deze initiatieven? Plannen zij zelf initiatieven in deze zin?

5. Ook bij volwassenen, voornamelijk bij allochtone vrouwen, wordt vastgesteld dat fietsvaardigheid ontoereikend is. Verschillende lokale besturen hebben hiervoor lopende projecten, onder andere in het kader van inburgering.

Hoe worden deze projecten geëvalueerd?

Gezien de beperkte fietsvaardigheid van leerlingen in het secundair onderwijs, wordt in het veld vastgesteld dat er een aanbod is voor kinderen (tot het 6de leerjaar van

het lager onderwijs) en ook voor 18+ (o.a. de fietslessen die in het kader van inburgering worden aangeboden).

Welk aanbod is er voor 12 tot 18-jarigen? Worden hier initiatieven gepland?

6. Ik lees in de beleidsnota Mobiliteit: "In de eerste plaats leg ik de focus op het woon-werk- en woon-schoolverkeer. Jobbereikbaarheid en schoolbereikbaarheid is belangrijk, omdat mensen erop moeten kunnen vertrouwen dat ze hun traject op een vlotte, veilige en stipte manier kunnen afleggen. Ik wil werken aan een gedragsverandering waarbij men niet langer automatisch kiest voor de wagen om alle trajecten af te leggen, maar ook - deels - gebruik maakt van andere vervoersmodi".

Zal de minister van Mobiliteit actie ondernemen om fiets- en verkeersvaardigheid bij jongeren verder aan te moedigen om die doelstelling te halen?

7. Kinderen en jongeren moeten per dag minstens 60 minuten sporten om aan de gezondheidsnormen te voldoen.

Ziet de minister van Sport de beperkte fietsvaardigheid en het beperkte gebruik van de fiets in het woon-schoolverkeer als een probleem om die norm te halen? Welke initiatieven zal de minister van Sport in dit licht nemen om meer lichaamsbeweging bij onze jeugd aan te moedigen?

8. Hoe evalueert de minister van Onderwijs de cijfers inzake fiets- en verkeersvaardigheid in het licht van de eindtermen lager en secundair onderwijs? Hoe worden lopende projecten (zoals bijvoorbeeld 'meester op de fiets') geëvalueerd en worden verdere initiatieven gepland?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (356), Ben Weyts (969), Philippe Muyters (489)

PHILIPPE MUYTERS

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

ANTWOORD

op vraag nr. 489 van 26 maart 2015

van **LIONEL BAJART**

Het gecoördineerd antwoord op deze vraag wordt verstrekt door mijn collega, de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn.